

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра статистики

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 051 Економіка
за магістерською програмою професійного спрямування
«Статистика бізнесу та державного управління»

на тему:
«Статистична оцінка фінансових результатів банківської сфери»

Виконавець:

студент обліково-економічного
факультету

Мазураш Яна Вячеславівна _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

кандидат економічних наук, доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Погорелова Тетяна Валеріївна _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Статистичний аналіз фінансових результатів діяльності банків являє собою важливий та необхідний напрямок аналітичної роботи, який вимагає рішення ряду принципів завдань методологічного характеру, удосконалення загальноприйнятих статистичних показників. Незважаючи на великий науковий та практичний досвід з оцінювання фінансових результатів, існують багато питань, які потребують подальшої статистичної розробки.

Мета дослідження полягає в теоретичному та практичному висвітленні сутності фінансових результатів банківської сфери України та оцінити їх за допомогою статистичних методів.

Завдання дослідження:

- описати наукові підходи до визначення статистичної сутності та класифікації фінансових результатів банківської сфери;
- проаналізувати структуру та динаміку доходів, витрат, прибутків (збитків) комерційних банків України;
- побудувати та проаналізувати індексну функціональну модель співвідношення доходів та витрат банківської діяльності;
- запропонувати застосування індексного композиційного аналізу для оцінки впливу факторів на зміну фінансових результатів банківської сфери;

Об'єктом дослідження є статистичне оцінювання фінансових результатів комерційних банків України.

Предмет дослідження – кількісно-якісна характеристика фінансових результатів банківської сфери України.

Методи дослідження. Методологічною основою дослідження є комплекс загальнонаукових та фундаментальних положень економічної та статистичної науки, наукові статті. В процесі дослідження були використані такі методи: метод порівняння, метод використання абсолютних та відносних показників, метод групувань, графічний метод та метод табличного відображення аналітичних даних.

Інформаційною базою дослідження слугують дані наукової економічної літератури вітчизняних та зарубіжних авторів, аналітичні дані Статистичних щорічників України, НБУ, а також Закон України « Про банки та банківську діяльність», “Про Національний банк України”.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (50 найменувань) та 3-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 87 сторінок. Основний зміст викладено на 81 сторінках. Робота містить 12 таблиць, 13 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра опубліковано 1 статтю *Порівняльний аналіз фінансових результатів банківської сфери України та Республіки Білорусь* [Текст] / Я. В. Мазураш, Т. В. Погорелова // Статистика – інструмент соціально-економічних досліджень : збірник наукових студентських праць. Випуск 4. Частина I – Одеса, ОНЕУ. – 2018. – С. 112 – 118

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

Перший розділ присвячений висвітленню категорій, понять, класифікацій, сутності фінансового аналізу банківської діяльності та основних методів та прийомів статистичного дослідження.

Другий розділ висвітлює статистичні методи аналізу структури та структурних зрушень доходів та витрат банківської системи в 2015-2016 рр., індексний метод аналізу співвідношення доходів та витрат комерційних банків України. Розглянуто основні напрями статистичного аналізу банківської діяльності, які дозволяють більш поглиблено оцінити її рівень та виявити закономірності розвитку банківської системи

Особлива увага приділяється побудові та аналізу індексної функціональної моделі співвідношення доходів та витрат комерційних банків України в 2015-2016 роках, на яке впливають ефективність розміщення

зобов'язань банків, ефективність використання активів банків, рівень надійності банківської системи та рівень доходності активів.

У третьому розділі роботи вивчаються етапи формування чистого доходу (чистого збитку), оцінюється абсолютна та відносна зміна збитку банківської сфери України за допомогою індексного композиційного аналізу, містяться результати побудови та аналізу індексної мультиплікативної факторної моделі збитковості капіталу банківської системи України; надано порівняльну характеристику динаміки фінансових результатів України та Білорусі.

ВИСНОВКИ

У ході дослідження було запропоновано використовувати статистичні методи оцінювання фінансових результатів банківської сфери України. Вони допомагають не тільки оцінити та проаналізувати сучасний стан банківської системи, але знайти необхідні фактори, за допомогою яких можна покращити банківську сферу України.

Виходячи з проведених розрахунків динаміки та структури фінансових результатів, відмітимо, що доходи банківської сфери України в 2016 році порівняно з 2015 роком скоротились на 3,3% і склали 9,3 млрд. грн.

Фінансовий результат роботи банків до відрахування в резерви та сплати податків у поточному році на 60% нижчий, ніж у минулому і становить 13,9 млрд. грн. проти 34,4 млрд. грн. у 2015 році. Основними причинами зниження результативності роботи банківської системи стали подальше скорочення доходів при зростанні окремих статей витрат.

Особливу увагу приділялось побудові та аналізу індексної функціональної моделі співвідношення доходів та витрат комерційних банків України в 2015-2016 роках. Виходячи з цієї моделі можна констатувати, що у 2016 році порівняно з 2015 роком на кожну гривню видатків доходи комерційних банків України зменшились на 6 копійок або на 32 %. У тому числі на кожну гривню видатків доходи зменшились за рахунок нераціонального використання банківських ресурсів на 12 копійок або на 24,6

%, за рахунок не ефективного розміщення зобов'язань на 1 копійку або на 1,4 %, за рахунок підвищення коефіцієнту надійності співвідношення збільшилось на 18 копійки або на 35,1%, а за рахунок зменшення коефіцієнту доходності на кожну гривню видатків доходи зменшились на 22 копійки або на 44,0 %.

Також за допомогою побудови та аналізу індексної мультиплікативної факторної моделі збитку банківської діяльності України, доведено, що у 2016 р. порівняно з 2015 р. збиток комерційних банків України збільшився на 117992,6 мільйонів гривень, у тому числі за рахунок динаміки: капіталу банків зменшився – на 17693,7 млн. грн., доходності активів - 10940,5 млн. грн., за рахунок динаміки мультиплікатора капіталу банків збиток збільшився на 15336,1 млн. грн., рентабельності доходів банків – на 126575,5 млн. грн.

Таким чином, отримані статистичні оцінки фінансових результатів банківської системи України підтверджують низький рівень економічного стану нашої країни та можуть бути використані банками та іншими фінансовими установами для виявлення шляхів переходу до ефективної банківської діяльності, її прогнозування та управління економічними процесами країни.

АНОТАЦІЯ

Мазураш Я.В. «Статистична оцінка фінансових результатів банківської сфери»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності « 051 Економіка » за магістерською програмою професійного за спрямування «Статистика бізнесу та державного управління». – Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2017.

У роботі розглядаються теоретичні та практичні аспекти статистичного оцінювання фінансових результатів банківської сфери України: розкрито сутність фінансових результатів банківської сфери, описані статистичні показники фінансових результатів, прийоми та методи їх аналізу; докладно проаналізовані структура та структурні зрушення доходів, витрат банківської системи в 2015-2016

рр.; побудовано та проаналізовано мультиплікативну модель співвідношення доходів та витрат; за допомогою індексного декомпозиційного аналізу оцінено вплив факторів на динаміку збитків та збитковості капіталу комерційних банків України.

Запропоновано комплексний підхід до статистичного оцінювання комерційних банків України, реалізація якого надала змогу охарактеризувати та порівняти динаміку фінансових результатів банківської системи України та Білорусі.

Ключові слова: фінансові результати, доходи, витрати, прибуток (збиток), прибутковість капіталу, структура, динаміка, індексний аналіз, функціональна модель.

ANNOTATION

Mazurash Y.V. "Statistical assessment of financial results of the banking sector"

Qualifying work for obtaining an educational master's degree in the specialty "051 Economics" under the master's program of professional orientation "Business statistics and public administration". - Odessa National University of Economics. - Odessa, 2017.

The theoretical and practical aspects of statistical estimation of financial results of the banking sphere of Ukraine are considered in the paper: the essence of financial results of the banking sphere is disclosed, statistical indicators of financial results, methods and methods of their analysis are described; detailed structure and structural changes in income, expenses of the banking system in 2015-2016; a multiplicative model of income and expenditure ratio was constructed and analyzed; the influence of factors on the dynamics of losses and loss-making capital of commercial banks of Ukraine is estimated with the help of index decomposition analysis.

Key words: financial results, income, expenses, profit (loss), profitability of capital, structure, dynamics, index analysis, functional model.